

Termelés, munka, életkörülmények

A SZOT főtitkárának szegedi látogatásáról

Tegnap, szerdán Szegedre érkezett Gáspár Sándor elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a SZOT főtitkára. A délelőtti órákban a megyei pártbizottságra látogatott, ahol Győri Imre elvtársnak, az MSZMP Központi Bizottsága tagjának, a megyei pártbizottság első titkárának társaságában beszélgetést folytatott a Csongrád megyei és a Szeged városi pártbizottság, illetve a Csongrád megyei és a Szeged megyei jogú városi tanács vezetőivel. Délután beszédet mondott a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának aktíválásán és átadta az SZMT új szegedi székházát. Ma, csütörtökön délelőtti szegedi és megyei szakszervezeti vezetőkkel találkozott a SZOT főtitkára és az időszaki szakszervezeti munkáról folytat eszmecsere-t a szervezett dolgozók helyi tisztségviselőivel.

Gáspár Sándor beszédét tartja, mellette balról Győri Imre, jobbról Oláh Mihály

Gáspár Sándor:

Életnivónk tovább emelkedik

Az SZMT szegedi új székházában rendezett aktiválásán több mint százötven tisztségviselő vett részt. A megjelenteket Oláh Mihály, az SZMT elnöke köszöntötte, majd Gáspár Sándor beszélt a szakszervezeti mozgalom előtt álló időszaki feladatokról. Előjáróban elmondta, hogy az új szakszervezeti székházat méltán megérdemli a megye szervezett munkássága, és sok sikert, jó munkát kívánt a székházban dolgozó vezetőknek.

Beszédéből kicsendült, hogy a szakszervezeti munka teljes egységet képez egész népünk és társadalmunk előtt álló tennivalókkal, s amelyeket a szakszervezetek legutóbbi kongresszusán meghatároztak, de azokat új és új feladatok gyarapítják a dolgozó mindennapokban. A társadalmi rendszer további tökéletesítésén munkálkodunk, s az új gazdasági mechanizmus bevezetése óta egyre több tapasztalatot szerzünk. Megemlítette, hogy sokan aggodnak a gazdasági reform néhány kísérő jelensége miatt, s úgy ítélik meg a helyzetet, mintha a „lovak közé dobta volna a gyepelőt”, s gyengült volna a központi irányítás, befolyásolás. Ezt arra alapozták, hogy az árak hullámzása egyre gyakoribb, itt-ott rosszul értelmezik a termelők szövetkezeti demokráciát és a vállalati önállóságot.

Az nem vitás, hogy a gazdasági reform bevezetése látszatra olyan helyzetet teremtett, mintha lazult volna a felsőbb vezetés ráhatása a gazdasági életre, de ez valóban csak látszat. A valószínűség az, hogy automatikusan, önmagától semmi sem érvényesül, s nincs normális előrehaladás. Hangsúlyozta Gáspár Sándor elvtárs, hogy a termelőerők fejlődéséhez elsősorban anyagi erő és kiválóan szervezett, hatékony munka szükséges. Anyagi erőnk viszont végesek, mivel a nemzeti jövedelemnek csak bizonyos százalékát, körülbelül 25 százalékát lehet beruházásokra felhasználni, a többi, 75 százalékot a lakosság fogyasztása igényli. Az a legfontosabb feladat, hogy azt a 25 százalékot úgy használjuk fel, hogy legjobban szolgálja fejlődésünket, jövőnkét.

Sokan félreértik — hangsúlyozta — az új gazdasági mechanizmus körülményeit, s csak az igényeket emlegetik. Az igények növekedése szorosan összefügg a munka hatékonyságával. Hogy az növekedik, csak annak megfelelő arányban lehet kielégíteni a valós igényeket. Az árak nálunk nem szabadulhatnak el, mert pártunknak,

kormányunknak s a szakszervezeteknek is az az álláspontja, hogy a dolgozók életmódját rendszeresen és tovább kell emelni. Olyan ármozgást nem engednek meg, amely csorbítaná ezeket az elveket. Az igaz, hogy a bekövetkezett ármozgást könnyebben viselik el az aktív keresők, de már nehezebben a nyugdíjasok és a nagycsaládos emberek, illetve néhány alacsonyabb keresetű kategóriának. A szakszervezetek, a párt és a kormány vezetői rendezni kívánják ezeket a jogos igényeket.

Foglalkozott Gáspár elvtárs a munkaidő-csökkentés helyzetével, s az abból lekeletkezett ellentmondásokkal is. Az iparban és az építőiparban bevezették a rövidebb munkaidőt, de mégis keletkezett feszültség, mert nem minden gyár tudta azt önerőből megoldani. Aki önerőből hajtották végre az átállást a rövidebb munkaidőre, azok előnyt szereztek, ahol ez nem sikerült, ott hátrányosabb lett a helyzet. Ezeket az ellentmondásokat is fel kell majd később oldani, mint ahogyan a gyárak közötti különbségeket is ki kell egyenlíteni.

Elmondta, hogy vannak új és modern gyárak, de vannak régiek, száz- meg kétszáz évesek, ahol ugyan-csak termelni, dolgozni kell. Az új üzemekben viszont mások a követelmények, a keresetek, a nyereség, a technika, valamint a kulturális és szociális normák. A népgazdaság viszont egy és oszthatatlan, s egy gyár nem-csak az ott alkalmazott, ott dolgozó kollektíva tulajdona, hanem az egész magyar népé, az egész munkásosztályé. Ebből következik, hogy előnyökét, illetve a hátrányokat is egyidejűleg kell élvezni, vagy elviselni.

Az élet színvonalal kapcsolatban megemlítette, hogy az évi 2-3 százalékos átlagos növekedésnél jelenleg nem lehet többet várni, mivel nincs mód többre. A jó értelemben vett differenciálást azonban tovább kell fokozni, mert ma még nem érvényesül az a helyes elv, hogy mindenki annyit kapjon, amennyit adott, amilyen helyet elfoglal a termelésben. S persze a hatékony munka: „ma még csak dolgozatunk és keresetünk” — ahogyan mondani szokták, pedig jobb lenne, ha dolgoznánk és valóban keresnénk is. Biztosítjuk a teljes foglalkoztatottságot, de idővel tovább kell lép-nünk, hogy a foglalkoztatott emberek ott helyezkedjenek el, ahol produktumuk valóban nélkülözhetetlen.

A termelés alakulásával foglalkozva célzást tett arra, hogy nemely vállalatnál elhanyagolják a hazai piac teljes kielégítését és az exportot növelik, csak arra összpontosítanak, mivel onnan remélik a magasabb nyereséget. Az export növe-lése helyes, de csak akkor, ha a belső ellátás zavartalan és jó. Azt is elmondta, hogy sokan félték a reform bevezetése előtt, hogy az emberi viszonyok háttérbe szorúlnak. Kár volt aggodni, a szocialista humánus, az emberes viszonyok nem szenvedtek és nem is szenvedhetnek csorbát. Van ugyan javítani való, mert néhol csak szólamnak tekintik azokat az elveket, hogy a munkásság, a vállalati kollektíva közösen, egyetértésben határozzon. Nem igaz, hogy csak magasabb beosztásban lehet ésszerű és megvalósítható alkalmasságot szülni. Mindenkire oda kell figyelni, s el kell ismerni igazát, figyelmebe kell venni a munkában jávasláit. Persze fordítva is igaz a tétel: akinek nincsen igaza, annak nyíltan és ke-reken meg kell mondani, hogy helytelen álláspontot képvisel.

Végül a munkásság hatalmi helyzetéről beszélt a SZOT főtitkára. Bírálta azt a gyakorlatot, hogy a munkás embereket csak a gyárkapun belül tartják a hatalom letéteményeseinek, de amikor kilépnek munka-helyükről és ügyes-bajos ügyeiket intézik, akkor csupán valamiféle „ügynélnek” tekintik őket.

Elmondta még a SZOT főtitkára, hogy őszre Budapesten rendezik meg a Szakszervezeti Világszövetség kongresszusát, s ezt a magyar szervezett munkásság nagy megtiszteltetésnek tekinti.

Tízszintes kockaházak

Már a hetedik „házgyári” ház összeszerelésénél tartanak a szegedi Tarjantelepen a Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozói. A Dunajávárosi Házgyárból menetrendszerűen érkező elemekből készült épületek ötszintesek, de a cölöpalapozás elkészültevel hamarosan, a közelj napokban megkezdődik a tízszintes kockaházak építése is. Ezek új szín-felülettel gazdagítottak majd az olajváros képét.

KGST-tanácskozás

A KGST-tagországok vízügyi vezetői július 7-én és 8-án Moszkvában tartották meg 14. tanácskozásukat, amelyen Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, Mongólia, a Német Demokratikus Köztársaság és a Szovjetunió vízügyi szerveinek delegációi vettek részt.

Az értekezlet a KGST 23. (rendkívüli) ülészaka és a KGST végrehajtó bizottsága 41. ülése határozatai alapján megtárgyalta a tagországok vízgazdálkodási együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségeit és határozatot hozott olyan komplex fejlesztési program kidolgozására, amely elősegíti a gazdasági, tudományos és műszaki együttműködés elmélyítését és hatékonyságának növelését. (MTI)

Konferencia az iskolatévéről

A Művelődésügyi Minisztérium, a Somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága és a Magyar Iskolatelevízió rendezésében szerdán a siófoki bányász üdülőben — Sylvester Andrásnak, a Magyar Televízió osztályvezető-jének elnökletével — megkezdődött a nemzetközi iskolatelevíziós konferencia. A négynapos tanácskozáson — amelynek témája Az iskolatelevízió szerepe a korszerű pedagógiában — a hazai szakembereken kívül a Szovjetunió, a Német Demokratikus Köztársaság, Csehszlovákia, Románia, a Német Szövetségi Köztársaság, Olaszország, Norvégia és Svédország képviselőiben 26 pedagógus és televíziós szakember is részt vesz.

Tiszta lappal

Beszélgetés Vaszy Viktorral a Szegedi Szimfonikusokról

Mint korábban beszámoltunk róla, az évek óta vajd-ó önálló szegedi filharmonikus zenekar ügye megoldódott. Augusztus 1-én az ország legnagyobb vidéki szimfonikus együttese tartja a kezdő ülést Szegeden. A 64 tagú zenekar vezető-karmenterével, Vaszy Viktor érdemes művészsel beszélgettünk a fontos eseményről.

— A város zenei életének fejlődése igényeket támasztott a komoly zene szegedi kedvelőiben, melynek a régi konstrukció szerint már nem tudunk megfelelni. A korábbi körülmények ugyanis olyan szerteágazó, terhes feladatokat róttak a muzsikuskra, melyek időnkénti zsúfoltsága mellett szinte alig maradt lélegzétvételnői idejük nem csupán pihenésre, de egyéni gyakorlásra sem. Tovább nehezítette dolgukat, hogy rendkívül vegyes, összetett munkakörben dolgoztak, holott köztudomású: a szimfonikus zene és az operai hangzástudomány feltételei, amit csak ebben a légkörben, ebben a feladatkörben végzett gyakorlással, működéssel lehet művészi szinten tartani, fejleszteni. A könnyű műfaj speciális igényeinek a szimfonikus zenekar sosem tudott elegendően megfelelni, részben a zeneszék adottsága, részint a műfaj könnyed, improvizatív jellege miatt. Az új zenekaral lehetősé válik mind az operák, mind a koncertek színvonalának erősítése, a színház pedig 26 tagú együt-

Mosolyt — forintért

Már jó félórán át ültünk a divatos vendéglőben, s talán ránk került volna a kiszolgálás sora, amikor egy nyolctagú külföldi turistacsoport robogott be lármásan, jókedvűen, majd a németet és az angolt ke-verve, szélesen gesztikulálva megmagyarázták az üzlet-vezetőnek, hogy egy bőséges és jó magyar vacsorát szeretnének. Mi, hazaiak, a házigazda szívélyességével fi-gyeltük a vendégeket és drukkolunk nekik, hogy a vacsora valóban bőséges és jóízű legyen, gyarapítván ven-dégeink kellemes emlékeit.

Hogy a vendégek végülis elégedettek voltak-e a kiszolgálással, arról tapasztalat híján nem szólhat a krónika. A mi helyzetünk ellenben pillanatok alatt kilátás-talanná vált. A pincér, aki már-már késznek mutatkozott rá, hogy szóba álljon velünk, fa arccal közölte: „Még néhány perc türelmet, uraim, amint látják, külföldiek...” Elrobgott, s néhány pillanat múlva vele együtt leg-alább hat-nyolc kiszolgáló sürgött-forgott negédesen mosolyogva a vendégek körül, mi pedig, mivel forintunkért se vacsorát, se barátságos mosolyt nem kaptunk, elhagytuk koplálásunk színhelyét.

S ha csak néhány divatos étteremben fordulna elő hasonló eset, ha csupán a külföldiek számára konvertibilis valutáért árusító üzletekben közölnék fagyosan a velet-lenül betévedt „benszülötelt”, hogy itt nincs keresni valója, akkor az egész ügy szót sem érdemelne. De ez a „nemes valutáért” való megkülönböztető mosolygás min-dinkább elharapódzik és érdekelt hazai körökben érthető visszatetszést szül. A múltkorai kánnikula idején például egy több száz kilométert utazó gimnázium diákcserege két és fél órát ácsorgott egyik természeti nevezetességünk be-járatánál. Várni kellett a sorukra, mivel az idegenvezetők külföldi csoport érkezésére számítottak. A fáradt, türel-metlen fiatalokra csak akkor került sor — morgások és kioktatások közben —, amikor kiderült, hogy a külföldiek valahol jót eszegetnek és iszogatnak, s csak a délutáni órákban szakítanak időt a látogatásra.

Nem arról van itt szó, hogy bármiféle hozzánk látogatótól sajnálnánk a megkülönböztetett figyelem-séget, Szó sincs erről. Nagyon is nagy öröm, hogy idegen-forgalmunk szépen növekszik, s mind többen kíváncsiak ránk. Élgedetlenségünk inkább abban gyökerezik, hogy itt-ott még nem tartjuk elég kulturáltnak, színvonalasnak vendéglátásunkat. Volna mit megmutatnunk, van szá-mítaltalan lehetőségünk, és az illetékesek nem élnék vele. Tájéka, értékek, ételek, borok bőségét tárhatjuk az érke-ző elé, úgy hogy ő is elégedett legyen és mi is megta-láljuk a számításunkat.

Az azonban joggal háborítja fel minden hazánkfíat, ha látja, hogy a híres magyar vendégszeretet ilyen egy-oldalúan érvényesül. Az úgynevezett kemény valutáért széles, nyajas mosolyok, a forintért viszont csak kimért pillantások járnak.

Bármilyen öröm és haszon is a bővülő idegenforga-lom, bármennyire is tisztelünk minden minket megbecsülő vendéget, azért a mi hazánkban mégis-csak mi itthoniak vagyunk a legmegbízhatóbb, a legbőke-zőbb fogyasztók, s ami nálunk fellelhető, azért mi dol-goztunk, az elsősorban a miénk. S az végülis mindenki-nek jó, ha mi, hazaiak valóban itthon érezzük magunkat, ha a kemény munkával megszerzett forintjainkért nekünk is kijár a barátságos mosoly, a figyelmes bánásmód. Így mi is mindannyian jó szívvel, a házigazda önzetével mosolyogunk majd vendégeinkre, hadd érezzék ők is it-ton magukat, s költsek a pénzüket kedvük és lehetőségeik szerint.

K. Gy.

fűvösökkel, ahol a szegedi utánpótlás is jó.

— *Mi lesz az új zenekar feladatköre, milyen a menetrendje?*

— Mindenekelőtt leszögez-ném: a városi tanács rend-kívül sokat tett Szeged kul-túrájáért, az új együttes megalakításával. Felismerte a lehetőségeket, nem fukarko-dott erkölcsi és anyagi támogatással. Mint ismeretes, augusztus 1-től léteznünk, s ellátjuk a teljes szegedi és dél-magyarországi komoly zenei igényeket: Békéscsabától Bajáig, Kecskemétől Szentesig, Makóig, Orosháza-tól Gyulaig. A zenekar ön-álló költségvetéssel rendel-kező intézmény, s az m. j. városi tanácshoz tartozik. Ebből a pozíciójából köt szer-ződést a színházzal, a fil-harmóniával, vállalva va-lamennyi opera, balett és staggione-opera előadást, valamint a szegedi és a vi-déki koncerteket. Keressük a kapcsolatokat külföldi tur-néikra, Eszékre már is kap-tunk meghívást. Érdekeség még, hogy szeptemberben egy Szegedre látogató kubai ba-lletegyüttest kísérünk.

N. I.